

Føroyingar og oljufeløgini saman um risastóra umhvørviskanning við Føroyar

Umleið 30 oljufeløg eru boðin at vera við í eini tí størstu umhvørviskanningini, sum nakrantíð er gjord í Norðuratlantshavi - fyri ikki at siga í heila tikið. Kanningin skal geva nágreiniligar upplýsingar um, hvussu umhvørvið á botni og í sjónum kring Føroyar, serstakliga har atlanin verður at bora eftir olju, sær út í dag. Hetta skal verða gjørt, áðrenn farið verður at bora eftir olju og gassi. Við slíkari kanning hava Føroyar og oljufeløgini eitt týðningarmikið ambod - eitt sammetingargrundarlag - undan og eftir eina møguliga oljudálking.

JAN MULLER

AMG-bolkurin ruddar síð

Mannagongdin nógva staðni í verðini, har oljufeløg byrja at arbeiða í nýggjum økjum, er tann, at tey seta í verk sínar egnu kanningar. Hetta er so eisini galdandi fyri okkurt av oljusamtökunum, sum hevur stóran áhuga fyri føroyska økinum - og tað ligu umbod fyri føroyskar stovnar og myndugleikar eitt i- tókligt boð uppá seinasta týskvöld, ta AMG-bolkurin (Atlantic Margin Group) skipað fyri kunningartundi í Havn og beyð dogurða alt-

nað. Tað hevur leingi verið hildið, at tey try feløgini í hesum bolkinum, Statoil, Mobil og Enterprise, eru komin longst við sínum kanningum av føroyska økinum. Feløgini kunnugjordu í Havn, at tey vóru tilreiðar at bora á føroyskum øki longu í 1997. Hetta verður so av ongum, nú laggava og lysesrunda eru seinkað.

Kunningartundin

Nú tað nærkast tí fyrsta utbyðingarmálinum, a føroyskum øki, er tururin komin til okkara at fáa slíka kanning gjorda.

Tað er greitt, at oljufeløgini legin vilja vera við til at gera hesa kanning, og kunna tey brúka myndstíð frá økinum vestan fyri Hetland, so kann ein tílk kanning gerast munandi bilgari, enn um hvørt oljufelag sær skuldi til at gjørt sína egnu kanning.

Havn týskvöldið visti, at AMG-bolkurin er eitt stig framman fyri onnur feløg, í hvussu er tað talan er um at hugsa um umhvørvið.

Í eina tíð hevur samtakið havt faktolík eitt nú ur Orkn-oyggjunum til at arbeiða við eina frágreiðing, sum ger umhvørvisstøðuna upp á føroyskum havøki. Ein drúg frágreiðing er gjord, sum er vorðin prentað í sera snottligan bók, fyrst á enskum men skjott eisini á føroyskum. Tað er malstovnurin á Debesartroð, sum arbeiðir við umsetingini.

John Ingerhaug, projektleiðari hjá Statoil, sum er við í AMG-bolkinum, var við í Føroyum í vikuni, tað frágreiðingin varð lögð fram fyri føroyskar myndugleikar og eina rúgvu av innbøðnum, sum so ella so hava okkurt tilknýti til umhvørvisspurningin.

Hann sigur, at teir hava eisini gjørt líknandi kanning á rískum øki. Endamálið er at tekna eina sokallaða basistíngu, sum byggir á upplýsingar, sum eru tókir men sum so verða savnaðir og settir saman.

Talan er sostatt ikki um nakra kanning, men heldur um innsavnan av informasjon.

Fara nú viðari

John Ingerhaug vísir á, at henda frágreiðingin er bert fyrsta stigið í eini stórri og sera umfatandi umhvørviskanning av havøkinum kring Føroyar.

Tað vit høvdu gjørt hesa frágreiðingina fóru vit til myndugleikarnar og bjóðu okkum til at savna øll oljufeløgini fyri at vita, um tey høvdu áhuga fyri at arbeiða viðari í einum „netverki“ tvs. eina umfavnandi kanning av øllum økinum.

Harumframt at hava við teir ymsu stovnararnar í Føroyum, sum sita inni við eina rúgvu av upplýsingum.

Síðani hevur tað gingið skjott. 18. februar var fundur hildin í London við umbøðum fyri 10-12 oljufeløg. Har varð tosað um, hvussu kanningin skal skipast. Alex Buvik umbod- aði føroysku myndugleikar-

nar

Fundur var so altur í Havn manadagin við føroyskar myndugleikar og stovnar. A tulinum vóru umbod fyri AMG, Shell og BP. Fundurin í London av- gjörði, at hesi feløgini skuldu umbøða øll hin.

John Ingerhaug rokna- r við, at øll feløgini, sum eru hugað at arbeiða í føroyskum øki, vera við í kanningini. Brøv eru send út til umleið 30 feløg.

Manadagin verður so fundur í Keypmannahavn, har reglur o.a. fyri „netverkið“ verður viðgjord.

Eisini skal støða takast til, hvussu teir ymsu stovnararnar og feløgini í Føroyum skulu knýstast at nýggja kanningarprojektinum. Við orðið „netverk“ skal ein skilja eitt sjálvboðið samarbeiði millum oljufeløgini og relevantar at fyrítøkur í Føroyum.

Endamálið at fyrirygja og minka um avleiðingar

John Ingerhaug heldur tað er umráðandi, at øll feløgini eru saman um hetta, tað hevur týðning at fáa slíka kanning gjorda, áðrenn ta byrjar at bora.

Eitt endamálið við kanningini er at frá urshitinum at leggja upp fyri, um eitt ó- happ hendir. Tað merkir, at nógvar uppmættingar skulu gerast. Talan er um at fáa sær upplýsingar um veðrið, um streymi, um hita, um bylgjur osfr.

John Ingerhaug sigur, at tað hevur týðning at savna upplýsingarnar, sum eru í Føroyum í dag og skipa teir soleiðs, at tú kanst fáa fram ta information, sum oljuind- aðurin hevur brúkt fyri.

Talan verður um eitt rætt- iliga stórt og spennandi tvørlakligt samarbeiði, har føroyingar í stórri mun enn nakrantíð aður sleppa at vera við í eini risastórari kanning av umhvørvinum.

20 mill. kr ella meira

Tað snýr seg eisini um rætt- iliga stórar upphæddir, ta skulu brúkast, helst eitt stað millum 20 og 30 mill. kr.

Kanningin, sum oljufel- øgini eru í ferð við at gera

John Ingerhaug, projektleiðari hjá AMG-bolknum fyri Føroyar

vestan fyri Hetland, hevur higar til kostað einar 20 mill. kr.

John Ingerhaug heldur sjálvur, at tað er gott, at henda kanningin verður gjord í so mikkið godari tíð, áðrenn boring ler í gongd.

Hann heldur eisini, at frágreiðingin, sum AMG bol- kurin hevur gjord, kann vera gott grundarlag at arbeiða viðari á.

John Ingerhaug heldur tað hevur alstoran týðning at taka umhvørvið í størsta

álvara. Hetta hevur eisini nakað við álit at gera. Hann vísir á, at oljuindnadrin kann spara nógvar pengar við at lata slíka kanning ger- a longu nú.

Sostalurin skilir, at fø- oyskir myndugleikar, stovnar og fyrítøkur eru sera hug- að at fara inn í eitt samstarv við oljufeløgini um eina slíka kanning. Men avger- andi er, at hetta verður gjord uppá reitta matan og soleið- is, at føroyingar sjálvir vera við til at gera arbeiðið.

Nýggjur skúlastjóri í Runavík

Landsstýrismaðurin í undirvísingarmálum hevur sett Asmund Andreasson Lamhauge í starvið sum skúlastjóri í Runavíkar Kommunus- skúla.

Asmund Andreasson Lamhauge er 51 ára gamal, og hevur virkað sum varaskúlastjóri í Runavíkar skúla frá 1. august 1986.

Sama nevnd

Føroya Postfelag hevði aðalfund 23. februar.

Fyri vali stóðu for- maðurin Johannes Ellingsgaard, næstformaðurin Korinth Jarnfoss og Sunleiv Højgaard.

Øll trí vórðu altur vald, og hevur nevndin skipað seg við Agnari

Bech, sum formanni, Korintu Jarnfoss sum næstformanni og Hendrik Thomsen, sum kassameistara.

Hinir báðir nevndar- limirnir eru Johannes Ellingsgaard og Sunleiv Højgaard.

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum „Effata“, Íslands- vegur 10 B, er opin manadag-friggjadag kl. 9-15. Telefon 17597, Telefax 13609. Tekstelefon, ring 0032 og bið um 16929. Limafundur hvørt mána- kvöld kl. 19-23.

